

VŔCHOLOVÁ KNIHA

VĚTERNÝ VŔCH

1112 M N.M.

M.F.

(3. vydanie 2020)

OBSAH

Úvod	5
Spišská Magura.....	6
O Veternom vrchu	7
Veterný vrch v roku 1961 a 2010	8
Čo môžeš vidieť z Veterného vrchu.....	9
Popis vrcholov smerovej ružice	9
Panoráma vrcholov z „peakfindera“	13
Ako sa dostaneš na Veterný vrch	16
Značkové turistické trasy.....	16
Značkové cyklistické trasy	17
Turistická mapa okolia.....	18
Cyklomapa okolia	19
Zaujímavosti v okolí Veterného vrchu.....	20
„Hrebeňová trasa“ – značená.....	20
„Strážanské jazero“ – neznačená (plán 2020)	21
„Jaskyňa v Čube“ - značená	22
„Prieskumná štôľňa“ - neznačená	23
„Pamätník partizánov“ - značená	24
Vznik medvedej lavičky a smerovej ružice	25
Kniha návštev	25

Úvod

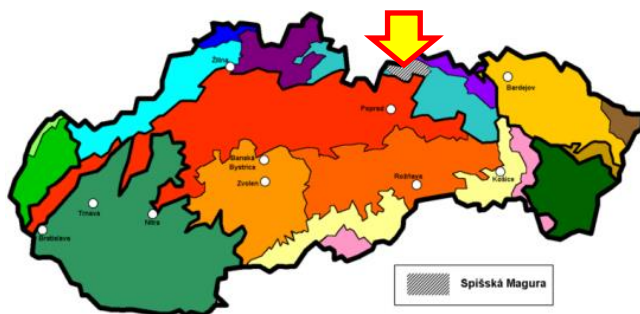
Z Veterného vrchu je najkrajší kruhový výhľad v širokom okolí, avšak v obklopení známejších vrcholov Vysokých Tatier a Pienin je Veterný vrch menej známy aj obyvateľom žijúcim v blízkom okolí. Táto vrcholová kniha (už 3 vydanie, keďže knihy z 1.vydania z roku 2016 a 2.vydania z roku 2018 boli už úplne zaplnené Vašimi popismi) má za cieľ aspoň čiastočne poukázať na krásy Veterného vrchu a okolia, prípadne poskytnúť tip na ďalší turistický, alebo cyklistický výlet v blízkom okolí. Možno aj ty v knihe nájdeš zaujímavú informáciu, o ktorej si doteraz nevedel. Uvedené informácie v knihe sú čerpané z vlastných skúseností a z internetu. Tlačený popis vo vrcholovej knihe nemá komerčný charakter (nepodporuje žiadnu organizáciu/spolok ani nič podobné), chce len poukázať na zaujímavosti, ktoré máme priamo „pod nosom“ a poniektorí o nich ani nevieme...

Určite aj ostatných čitateľov vrcholovej knihy poteší, ak na prázdne strany (viď prázdne strany za tlačeným textom) napíšeš svoj zážitok súvisiaci s cestou na Veterný vrch. Môžeš zdieľať s ostatnými dátum návštevy, cieľ trasy, spoločníkov, počasie, iné videné zaujímavosti... Prípadne doplniť tip na výlet v blízkom okolí Veterného vrchu...

M.F.

Spišská Magura

Spišská Magura je flyšové pohorie na severnom Slovensku.

Obrázok 1: poloha Spišskej Magury na Slovensku

Spišská Magura sa delí na dva geomorfologické podcelky: Repisko na juhozápade (najvyšší vrch Repisko 1259 m n.m.) a Veterný vrch na severe (najvyšší vrch **Veterný vrch** 1112 m n.m.). Hranica medzi nimi vedie údolím Rieky a cez Magurské sedlo.

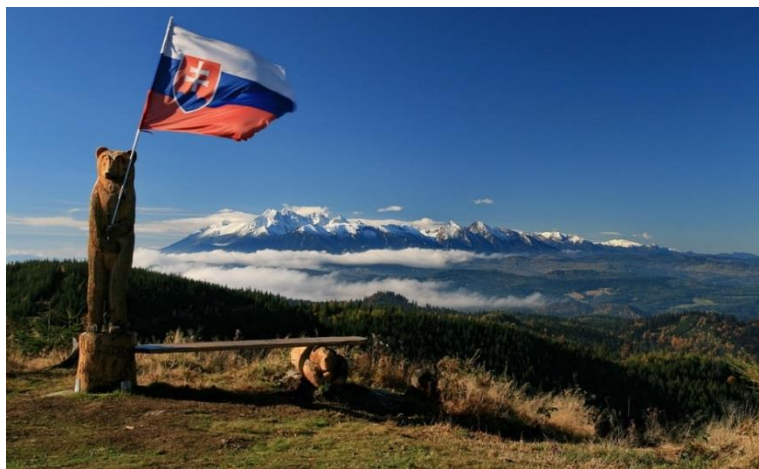

Obrázok 2: Spišská Magura (www.oma.sk)

O Veternom vrchu

Samotný vrchol Veterného vrchu je momentálne odlesnený, takže sa z neho naskytajú krásne výhľady. Možno odtiaľ obdivovať Spišskú Maguru, Tatry, Pieniny, Beskydy, Ľubovniansku vrchovinu, Levočské vrchy, Čergov a niekoľko ďalších slovenských a poľských pohorí. Nevýhodou je permanentný vietor, takže vrch nedostal meno len tak pre nič za nič. Na Veterný vrch sa možno dostať po značených turistických trasách z obce Vyšné Ružbachy či Veľký Lipník.

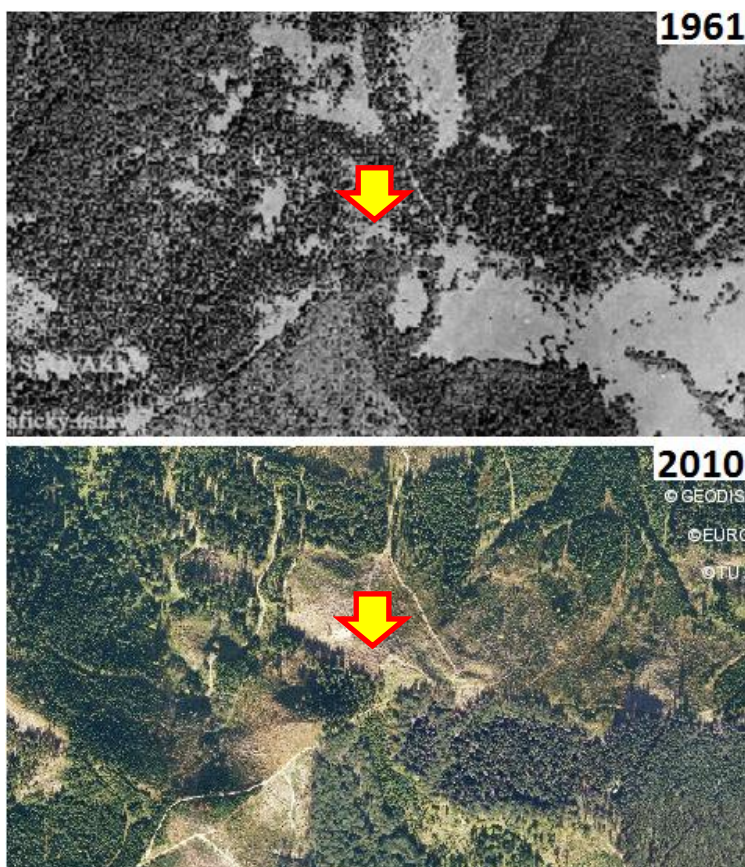
Súradnice: 49°20'7"N, 20°30'35"E

Obrázok 3: Veterný vrch – vrchol 2016

Veterný vrch v roku 1961 a 2010

Porovnanie ortofotomáp z roku 1961 a roku 2010. Pred polstoročím pravdepodobne nebol z Veterného vrchu kruhový výhľad ako v súčasnosti. Je vidieť, že severná a severovýchodná časť od Veterného vrchu bola v minulosti husto zalesnená.

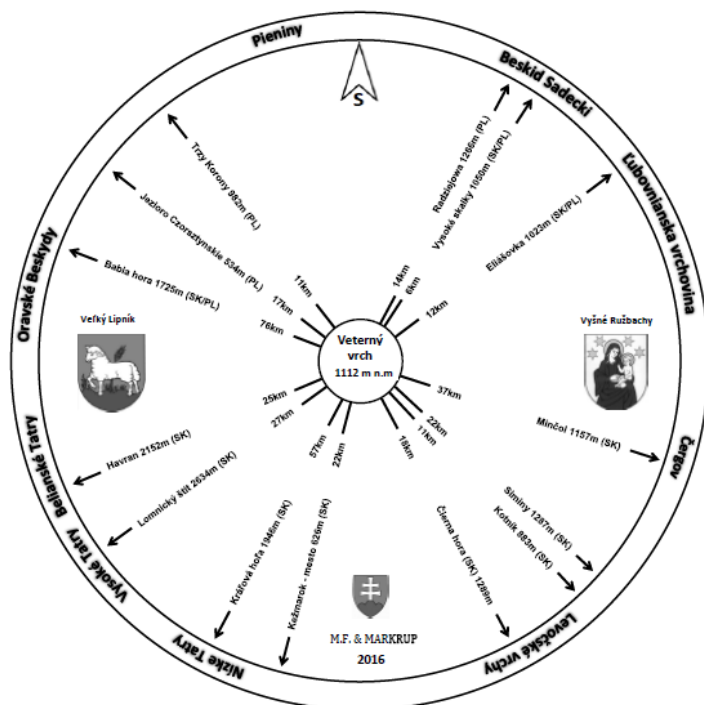

Obrázok 4: Veterný vrch a okolie v roku 1961 a 2010 (www.mapy.tuzvo.sk)

Čo môžeš vidieť z Veterného vrchu

Popis vrcholov smerovej ružice

Z Veterného vrchu je v súčasnosti krásny panoramatický výhľad na všetky svetové strany. Je z neho vidieť stovky vrcholov a niekoľko miest/obcí. Známe vrcholy a pohoria sú zobrazené na smerovej ružici. Smerová ružica bola osadená (25.6.2016) so súhlasom starostov Vyšných Ružbách a Veľkého Lipníka (kataster).

Obrázok 5: smerová ružica

Radziejowa 1266 m n.m. (PL)

Najvyšší vrch pohoria Sadecke Beskydy. Na zalesnenom vrchole sa nachádza rozhľadňa, z ktorej je krásny kruhový výhľad na všetky svetové strany. Zo slovenskej strany vedie na vrchol značkováná turistická trasa z Litmanovej.

Vysoké skalky 1050 m n.m. (SK/PL)

Najvyšší vrch Pienin. Nachádza sa v hlavnom hrebeni vo východnej časti pohoria, v podcelku Malé Pieniny nad obcou Stráňany. Z nezalesnených kamenných častí vrchu sa otvárajú výhľady na široké okolie. Zo slovenskej strany vedie na vrchol značkováná turistická trasa zo Stráňanského sedla.

Eliášovka 1023 m n.m. (SK/PL)

Najvyšší vrch Ľubovnianskej vrchoviny. Na zalesnenom vrchole sa nachádza novovybudovaná rozhľadňa, z ktorej však nie je dokonalý kruhový výhľad, pretože v určitých smeroch prekážajú výhľadu vrcholy stromov. Na vrchol vedie značkováná turistická trasa zo sedla Vabec, alebo neznačená cesta z hory Zvir (Litmanová).

Minčol 1157 m n.m. (SK)

Najvyšší vrch pohoria Čergov a okresu Stará Ľubovňa. Z vrcholu je krásny panoramatický výhľad na takmer celý Staroľubovniansky okres a okolité pohoria. Na vrchol vedie viacero značkových turistických trás z rôznych obcí Staroľubovnianskeho, Bardejovského a Sabinovského okresu. Na Slovensku je až sedem vrchov s názvom Minčol.

Siminy 1287 m n.m. (SK)

Druhý najvyšší vrch Levočských vrchov. Samotný vrchol je zalesnený bez možnosti obdivovania panoramatických výhľadov. Na vrchol vedú len neznačkované lesné cesty (najkratšia cesta je z obce Šambron).

Kotník 883 m n.m. (SK)

Vrch v Levočských vrchoch. Je ľahko rozpoznateľný podľa 73 m vysokej telekomunikačnej veže na vrchole. Samotný vrchol je zalesnený bez možnosti obdivovania výhľadov. Vrcholom prechádzajú značkované turistické a cyklistické trasy.

Čierna hora 1289 m n.m. (SK)

Najvyšší vrch Levočských vrchov. Samotný vrchol je čiastočne odlesnený takže sa z neho objavujú krásne výhľady na široké okolie. Na vrchol vedú len neznačkované spevnené cesty (najkratšia cesta je z obce Kolačkov). Po zrušení vojenského obvodu Javorina (v roku 2010) sú Levočské vrchy „rajom“ pre cykloturistov. Nachádzajú sa tam stovky kilometrov značených a neznačených cyklotrás.

Kežmarok - mesto 626 m n.m. (SK)

Na juhu v Popradskej kotline je vidieť historické mesto Kežmarok / Spišskú Belú a okolité obce. Zo Staroľubovnianskeho okresu je vidieť na severnej strane obce Stráňany a Veľký Lipník. Na východnej strane je vidieť Starú Ľubovňu, Chmeľnicu a v diaľke aj Šarišské Jastrabie. Na juhovýchode je vidieť Nižné Ružbachy.

Kráľova hoľa 1946 m n.m. (SK)

Najvyšší vrch Kráľovohoľských Tatier, východnej časti Nízkyh Tatier (najvyšší vrch Ďumbier 2043 m n.m.). Patrí k najnavštevovanejším vrchom Nízkyh Tatier. Kráľova hoľa poskytuje jedinečný výhľad na Spiš, Vysoké Tatry, Liptov a Horehronie. Pod Kráľovou hoľou pramenia rieky Čierny Váh, Hnilec, Hornád a Hron. Na vrchole je 137,5 m vysoký televízny vysielateľ. Na vrchol vedie viacero značených turistických trás a vedie tam aj cyklotrasa (najvyššie položené miesto na Slovensku, kde sa možno dostať bicyklom).

Lomnický štít 2634 m n.m. (SK)

Druhý najvyšší vrch Tatier, Slovenska a celých Karpát (najvyšší vrch Gerlachovský štít 2654 m n.m.). Na vrchole sa nachádza observatórium. Z vrcholu je nádherný výhľad nielen na veľkú časť Slovenska, ale aj Poľska. Na vrchol nevedie žiadna turisticky značkováná trasa. Je možné sa tam dostať visutou lanovkou zo Skalnatého plesa (Tatranská Lomnica) alebo s horským vodcom.

Havran 2152 m n.m. (SK)

Najvyšší vrch Belianskych Tatier. Nachádza sa v Národnej prírodnej rezervácii Belianske Tatry, a preto nie je turisticky prístupný.

Babia hora 1725 m n.m. (SK/PL)

Najvyšší vrch Beskýd na slovensko-poľskej hranici nad Oravskou priehradou. Z vrcholu je krásny panoramatický výhľad na všetky svetové strany. Na vrchol vedú viaceré značkovanie turistické trasy.

Jezioro Czorsztynskie 534 m n.m. (PL)

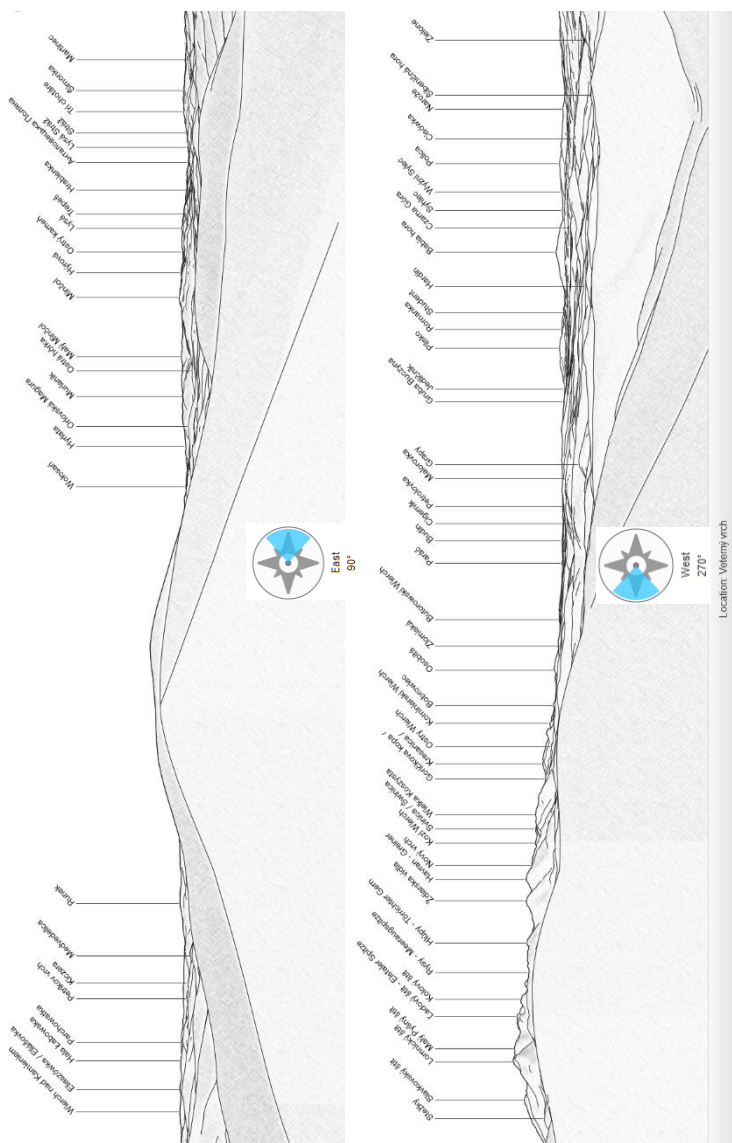
Jazero má plochu 10 km² a spolu so Sromowskym jazerom vznikli (v roku 1997) prehradením rieky Dunajec a vybudovaním priehrady medzi hradmi Czorsztyn a Niedzica. Výška priehradného múru je 56m. V okolí jazera sa nachádzajú rekreačné strediská.

Trzy Korony 982 m n.m. (PL)

Najznámejší vrch Pienin. Z jeho skalnatého vrcholu je nádherný kruhový výhľad. Na vrchol vedie viacero značkových ciest. Zo slovenskej strany vedie na vrchol značková turistická trasa z Červeného Kláštora.

Panoráma vrcholov z „peakfindera“

Na ďalších 2 stranách sa nachádza zobrazenie vrcholov všetkých svetových strán viditeľných z Veterného vrchu.

Obrázok 7: Viditeľné vrcholy – smer východ/západ (www.peakfinder.org)

Ako sa dostaneš na Veterný vrch

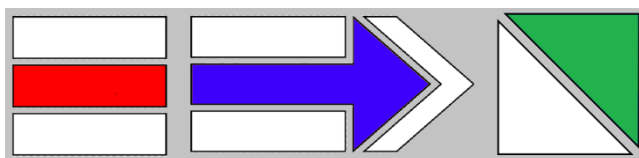
Značkové turistické trasy

Na Veterný vrch sa dá dostať viacerými značkovými turistickými trasami z obce Vyšné Ružbachy, alebo Veľký Lipník. Priamo k smerovníku Veterný vrch vedú 3 trasy:

- Červená trasa (0905): Nižné Ružbachy – Lesnica – 31 km
- Zelená trasa (5713) : Veterný vrch – Plontana - 3,1 km
- Žltá trasa (8805) : Veterný vrch – na Poľane - 3,4 km

Základné turistické značky (rozmer 100x100 mm):

- **Pásová** – štvorec obsahujúci tri vodorovné pásy, dva sú biele a stredný je vymaľovaný vodiacou farbou.
- **Šípka** – ľavá alebo pravá šípka v bielom poli. Označuje náhlu zmenu trasy.
- **Miestna** – štvorec rozdelený uhlopriečne na dva trojuholníky (používa sa na miestne trasy-chýba v mapách)

Obrázok 8: Typy značiek: pásová / šípka / miestna

Turistické mapy v elektronickej forme sa nachádzajú napríklad na stránkach www.hiking.sk, www.freemap.sk, www.oma.sk.

Značkové cyklistické trasy

V blízkosti Veterného vrchu prechádza značovaná modrá cyklotrasa (2871) z Podolínce do Veľkého Lipníka – 21 km (od roka 2018 súčasť cyklotrasy aquavelo). Je to stará lesná asfaltová cesta vhodná pre horský a crossový /trekingový bicykel. Na najvyššom bode cyklotrasy pri cyklosmerovníku Plontana (1050 m n.m.) je potrebné odbočiť z asfaltovej cesty a pokračovať po turisticky značenej zelenej trase (5713) - 700 m k Veternému vrchu. Od roku 2019 je trasa z Plontany na Veterný vrch označená žltým C (v mapách sa trasa neuvádza).

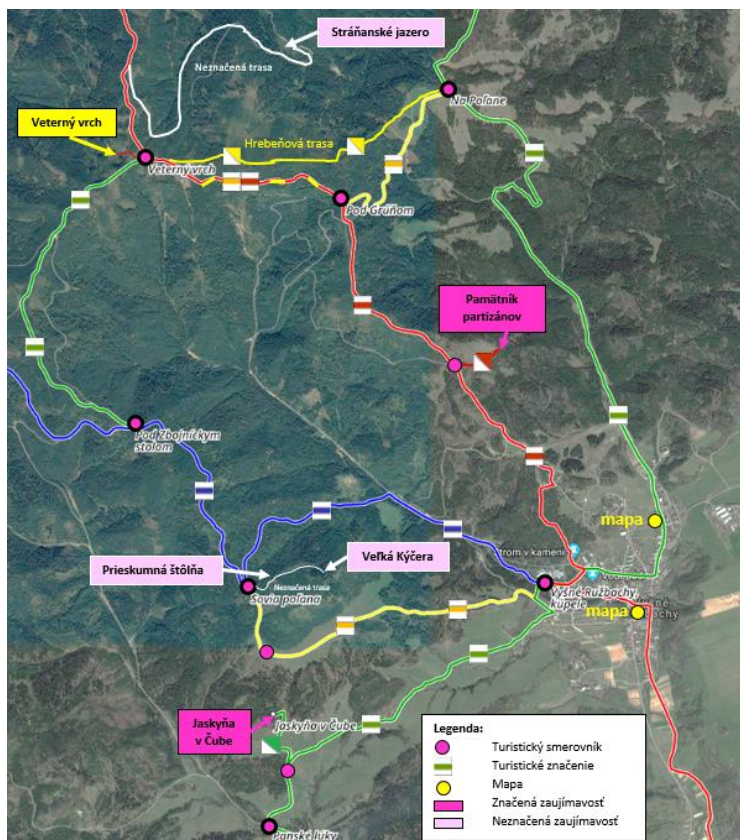
Cyklistické značky (rozmer 140x140 mm):

Obrázok 3: cykloznačenie

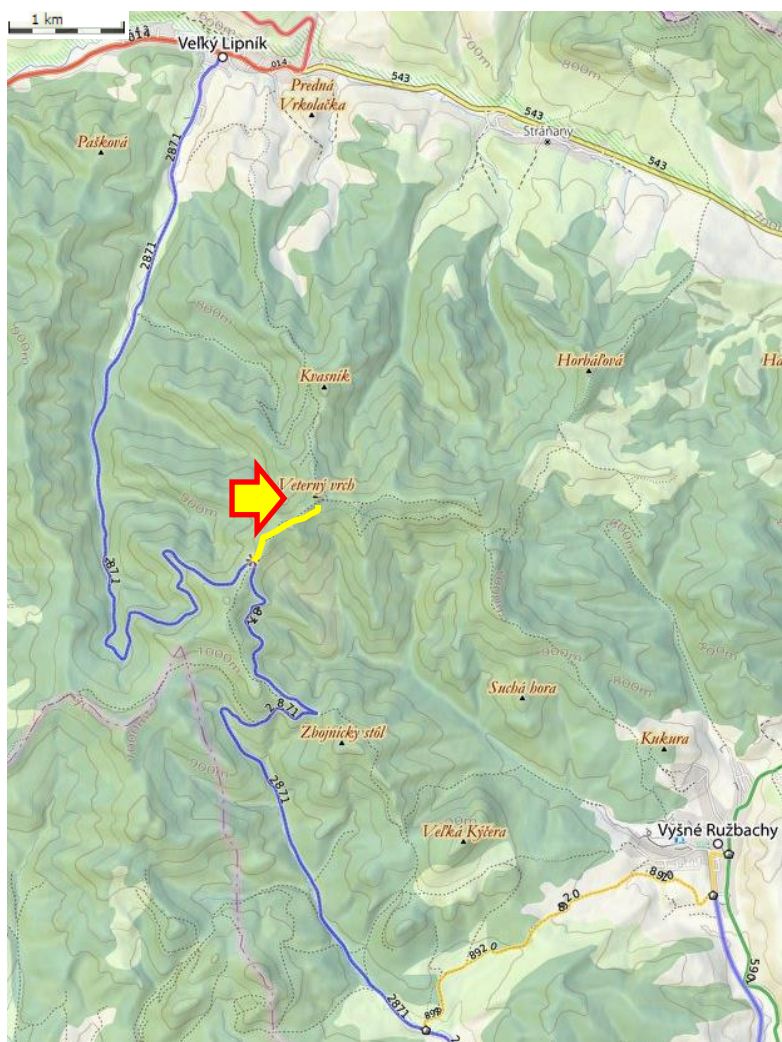
Cyklomapa okolia Spišskej Magury, Pienin, Levočských vrchov a Vysokých Tatier je výborne spracovaná (stovky kilometrov značených trás v blízkom okolí) na stránke www.mountainbiking.sk prípadne na www.aquavelo.sk. Orientačná turistická a cyklistická mapa okolia Veterného vrchu sa nachádza na ďalšej dvojstrane.

Turistická mapa okolia

Obrázok 4: orientačná turistická mapa

Cyklomapa okolia

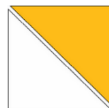

Obrázok 5: cyklomapa (www.freemap.sk)

Zaujímavosti v okolí Veterného vrchu

V okolí Veterného vrchu sa nachádzajú rôzne zaujímavosti, niektoré sú značené, niektoré neznačené - tie sú vhodné pre skúsenejších turistov s dobrou orientáciou v teréne.

„Hrebeňová trasa“ – značená

Z Poľany (miestny názov Turová) vedie na Veterný vrch žltá pásová značka (8805). Táto žltá trasa vedie väčšinou hustým lesom po často rozblatenej ceste a bez možnosti výhľadov...

Z toho dôvodu sa obec Vyšné Ružbachy v spolupráci so sekciou značenia KST SL rozhodli oživiť túru z Poľany na Veterný vrch novou **hrebeňovou trasou**. Nová trasa je od septembra 2018 označená miestnou žltou značkou. Nová miestna žltá trasa je minimálne o 5 minút kratšia ako trasa značená žltou pásovou značkou. Hrebeňová trasa poskytuje krásne výhľady na Pieniny, Stráňanské jazero, Starú Ľubovňu a iné zaujímavosti ...ODPORÚČAME.

Obrázok 6: náčrt „hrebeňovej“ trasy – *nie je v mapách!*

„Stráňanské jazero“ – neznačená (plán 2020)

Po rôznych neznačkovaných lesných cestách je možné prísť k **Stráňanskému jazeru** (plocha jazera 0,5 ha).

Obrázok 7: Stráňanské jazero

Obrázok 8: náčrt trasy (bielou) k Stráňanskému jazeru z Veterného vrchu

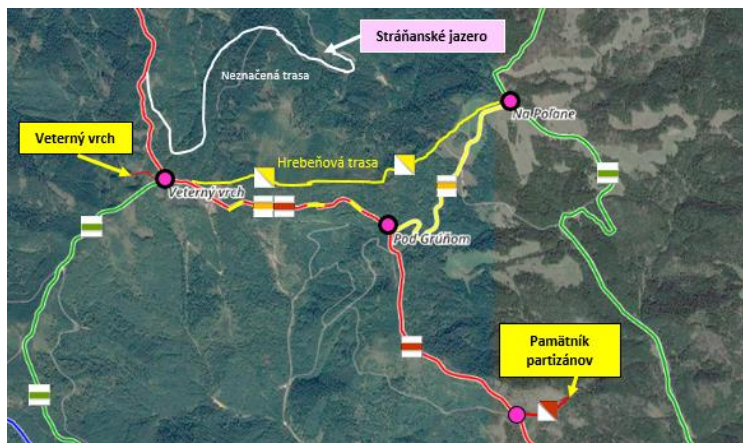
Obrázok 10: značená trasa k „Jaskyni v Čube“z Vyšných Ružbách

„Pamätník partizánov“ - značená

Pamätník partizánov sa nachádza 300 m (vedie lesná cesta) od červenej značkovanej turistickej trasy.

Obrázok 13: Pamätník partizánov

Obrázok 14: značená trasa „k pamätníku partizánom“

Vznik medvedej lavičky a smerovej ružice

Ružbašania sa rozhodli „čiastočne skultúrniť“ samotný vrchol, aby bol zaujímavejší pre nás všetkých a po niekoľko týždňových prípravách osadili 25.6.2016 medvediu lavičku a smerovú ružicu s vrcholovou knihou...

Kniha návštev

Na ďalšie nezapísané strany môžeš napísať svoje poznatky z cesty na Veterný vrch.